

Ramazan gecelerinin sünneti: Teravîh namazı

Bursa'dan Mehmet Yavuz: "Teravîh namazını jet hızıyla kıldırın imamlar var. Cemaat yetişemiyor. Bu namaz hakkında bilgi verir misiniz? Hızlı kıldırma ölçüsü nedir?"

Peygamberimizin Teravîh Kılması

Ramazan gecelerine mahsus bir ibadet olan Teravîh Namazı dört mezhebe göre Sünnet-i Müekkededir. Ebû Hüreyre'den (ra) rivayet edildiğine göre; "Resûlullah (asm) Ramazan'da teravîh kılmayı teşvik eder ve 'Her kim, Ramazan'da îman ederek ve mükâfatını Cenâb-ı Allah'tan bekleyerek ibadete kalkarsa geçmiş günahları bağışlanır." buyururdu.¹

Hız. Âişe (ra) anlatıyor: "Resûlullah (asm) bir gece mescidde nafîle namaz kılmıştı. Birçok kimse de ona uyararak namaz kıldı. Sabah olunca "Resûlullah geceleyin mescidde namaz kıldı" diye konuştular. Ertesi gece de Efendimiz (asm) namaz kıldı. Halk yine olanları konuştu, katılanların sayısı iyice arttı. Üçüncü veya dördüncü gece halk yine toplandı. Öyle ki mescid, insanları alamayacak hâle gelmişti. Ancak Peygamberimiz (asm) bu dördüncü gecede yanlarına çıkmadı. Sabah olunca Efendimiz (asm):

"Yaptığınızı gördüm. Size çıkmamdan beni alıkoyan şey, namazın sizlere farz oluvmesinden korkmamdır" buyurdu. İşte bu hadise Ramazanda cereyan etmişti."² buyurdu.

Peygamber Efendimiz'in (asm) mescitte kıldırıldığı namaz (teravîh) sekiz rek'âtı. Geri kalan kısmını sahabeler evlerinde tamamlarlardı. Sahabeler evlerinde namaz kılarlarken arı vızıltısı gibi sesler iştilirdi.

Peygamber Efendimiz (asm) bizzat kendisi teravihi kıldırarak suretiyle ümmetine teravîh namazını cemaatle kılmayı sünnet kılmıştır. Sahabelerin evlerinde kıldıkları namazla birlikte yirmi rek'ât olarak tesbit edilen teravîh namazı, Hazret-i Ömer (ra)

zamanından beri yirmi rek'ât olarak cemaatle kılınagelmiştir. Bütün sahabeler de bu konuda görüş birliği ettiklerinden icma meydana gelmiştir. İmam-ı Azam demiştir ki: "Teravîh namazı müekked sünnettir. Hazret-i Ömer (ra) onu kendi kafasıyla yirmi rek'âte çıkarmış değildir. Bu konuda bir bid'at de yapmış değildir. Bu hususta verdiği hüküm kendi düşüncesinin ürünü de değildir. Peygamber Efendimiz'in (asm) sünnetine ve Asr-ı Saadetteki uygulamalara göre bu karara varmıştır."

Nasıl Niyet Edilecek?

Teravîh namazında her dört rek'atte bir istirahat için oturmak menduptur. Zaten dört rek'atte bir istirahat edilmesi anlamında, her dört rek'ate "tervîha" denilmiştir. Çoğulu "teravîh"tir. Dolayısıyla her teravîh namazında beş tervîha vardır.

Teravîh namazını iki rek'atte bir selâm vererek kılmak ve dört rek'atte bir istirahat için oturmak dört mezhebe göre daha fazîletlidir.

Teravîh namazı yatsı namazından sonra, vitir namazından önce kılınır. Teravîh kılacak kimse "vaktin sünnetine" veya "teravîh namazına" ya da "gece ibadetine" diye niyet eder.

Yatsı namazı kılındıktan sonra cemaate yetişmiş olan bir kimse, kendi başına önce yatsı namazını kılar, sonra teravîh namazı için imama uyar. Eksik kalan teravîh rek'âtlerini sonra yine kendisi tamamlar. Vitir namazını da kendisi kılar. Bununla beraber imamla vitir namazını kıldıktan sonra kalan teravîh rek'âtlerini tamamlaması da câizdir. Bir kimse teravîh namazını yalnız kılmışsa da, vitir namazında imama uyabilir. Ancak ne imam, ne de cemaat yatsı namazını cemaatle kılmamış iseler, yalnız teravîh namazını cemaatle kılamazlar. Çünkü teravîh namazını cemaatle kılmak, farzın cemaatle kılınmasına bağlıdır.

Ne Çok Yavaş, Ne Çok Hızlı

Teravîh namazı, Bediüzzaman'ın ifadesiyle uhrevî hâsılat için gayet münbit bir zemin olan Ramazan ayında resm-i geçit yapan ubudiyet-i beşeriye³ bayramının bir neşesidir.

Ramazan gecelerinde ayrı bir ibâdet hazzı veren terâvîh namazı orucun değil, Ramazan ayının sünnetidir. Dolayısıyla bu namaz, oruç tutsun tutmasın her Müslüman için sünnet-i müekkede hükmündedir.

Dört mezhebe göre teravîh namazını çok yavaş kıldırarak cemaati yormak ve sıkmak uygun olmadığı gibi, tadil-i erkâna riâyet etmeyecek derecede çok acele de

kıldırılmamalıdır. İkisinin ortası bir yol izlenmeli ve tadil-i erkâna riâyet edilmelidir.

Dipnotlar:

1- Müslim, 759.

2- Buhârî, Salâtu't-Teravîh 1, Cuma 29, 5; Müslim, Müsâfirîn, 177, (761); Muvatta, Salâti'r Ramazan 1, (1, 113); Ebû Dâvud, Salât 318, (1373, 1374); Nesâî, Kıyâmu'l-Leyl 4, (3, 202).

3- Mektubat: s. 682